

23.27x25.26	2/4	עמוד 8	חמאס - המוסף	03/04/2015	47280954-9
1019910111 בית חולי - 20160					

הדרך שבה זה נעשה. חברי יודעים שאני מאמין בקשר אישי בין אנשים ובהידברות ביניהם."

חסר לחמאס

לפני כחודש הייתה שיחתם האחרונה, בינתיים, של פרופ' רחמילביץ עם אותו בכיר חמאס. הרופא ביקש לדעת איך עוברים על הבכיר הימים שלאחר צוק איתן ואיך מרגישה משפחתו. הבכיר ביקש טובה אישית. הוא שאל אם רחמילביץ יוכל לבדוק כיצד מתקדמת החלמתו של נער עזתי חולה המאושפז בישראל. רק בסיום השיחה נזכר הרופא כי לא סיפר לכן שיחו שהוא עומד לציין 80 שנות קיום, העת תירות בחוויית לא שגרתיות, תהפוכות, ואין ספור ניסיונות גישור בעולם הרפואי הסוער.

איך מרגישים כאשר שיחה עם האויב הופכת לחלק משגרת החיים?

"זה בא אצלי די בטבעיות. כשהתחלתי במשימה, הבקתי במטרה ולא נתתי לרעשי רקע להפריע לי. בעבר היו אלה שיחות יומיומיות, וביחד כתבנו את הנקודות. תכננו איך יתבצע הביקור, מי יהיו האנשים שמקובלים על שני הצדדים, למי אמורה אותה אישיות למסור את הדוח וכדומה".

לשיחות התלווה גם נופך אישי?

"השיחות נפתחו תמיד במילים 'מה נשמע', אבל הנימה הייתה קורקטית. קראתי לו בשמו הפרטי והוא כינה אותי 'חכים', הרופא. לא שאלתי אותו על מצבו של גלעד, כי ידעתי שהבכיר בחמאס הוא רק מתווך. הקשר שנשאר בינינו גם לאחר שחגי הדס לא נזקק יותר לשיחות, לא נבע בתחילה מחברות, אלא מרצון הדדי לשמור על ערוץ פתוח. השיחות לא היו חמות, אלא מאוד ענייניות, שטחיות וקצרות".

באפריל 2011, כחצי שנה לפני שחרורו של שליט, פרש הדס מתפקידו ואת מקומו תפס דוד מידן, בכיר לשעבר מהמוסד. בסביבות חודש ספטמבר זימן מידן את פרופ' רחמילביץ לפגישה במשרדו. "בשיחה הבנתי שהמגעים לשחרורו של גלעד מתקדמים", הוא מספר. "מידן ביקש ממני להעביר לחמאס שאם החייל יחזור עם פגיעה נפשית חמורה, כל התנאים בעסקה ישתנו".

הרגשת כמי שתרם להיסטוריה הישראלית?

"אי אפשר לומר את זה. התרומה האמיתית שלי הייתה הרצון הטוב לסייע. אף אחד לא ביקש ממני לעזור, וזו הייתה יוזמה אישית שלי, שהתקבלה בחיוב".

האם בדקת את שליט כרופא?

"לא, אבל אחרי שהוא שוחרר והכל נרגע, אכלנו יחד צהריים עם מידן. שוחחנו עם גלעד על התנאים שבשי ועל תוכניותיו לעתיד. התרשמתי שמדובר בחור מאוד נחמד".

דיברת עם הבכיר בחמאס מידן לאחר השחרור?

"בוודאי. אותה שיחה כבר נשמעה אחרת והנימה הייתה חגיגית. דיברנו על הרצון להיפגש ולדעת עם מי דיברנו. לצערי, זה עדיין מנוגד לחוק. כמו בכל מקום, גם בחמאס ישנם אנשים פחות קיצוניים המקווים לסיים את הסכסוך ושואפים להודנה".

אתה יודע מה דעתו למשל על הבחירות שהיו בישראל?

"אנחנו לא נכנסים לנושאים פוליטיים, והשיחות הן יותר אישיות וכלליות. אני רואה חשיבות רבה בהידברות ובקשר אישי, כי הם מובילים לאט-לאט לשינוי דעת הקהל. כל חולה מעזה שמקבל בישראל טיפול רפואי מסודר, חוזר לביתו עם נקודת מבט שונה על ישראל. אומנם זו טיפה בים, אבל כל הטיפות האלה יכולות למוטט כעסים ולגשר על נהרות ותהומות".

בלה טיפול חירום בשל הוראה שנתן לצוותו. לנצח ירבוץ אותו אירוע על גבו כגיבנת במשקל עשרה טונות. אפילו הספר שפרסם לפני כעשר שנים, ובו גרסתו המלאה לפרשה, אינו מצליח להעלים את הפגיעה.

בשבוע שעבר, ביום שבו חגג יום הולדת 80 שארגנה אשתו טובה, בנוכחות בכירי המשק, הרפואה הפוליטיקה במדינה, נזכר שוב פרופ' רחמילביץ בפרשה. "מי שמכיר אותי יודע שלא מתאים לי להתנהג בצורה שיוחסה לי", הוא אומר בכאב עמוק, שנים לאחר שוועדה של משרד הבריאות המליצה לנזוף בו. "ההנחיה שלי הייתה מקצור עית, אולם התקבלה על ידי דסי ומשפחתה כפגיעה אישית. הרגשתי הקלה כאשר ניתנה לי ההזדמנות להתנצל בפני דסי לפני מותה, והסברתי לה שההוראה נבעה משיקולים רפואיים בלבד. אני מודה לאלוהים, למשפחה ולחברים שעמדו לצדי ונתנו לי את הכוח להמשיך בעבודתי, ובין היתר לנסות לסייע בפרשת שליט".

האם נתניהו יודע על הקשר שלך לבכיר חמאס?

"הקשר שלי עם בנימין נתניהו היום הינו ידידות טובה, שאינה קשורה לדעות פוליטיות או למעמד. מעולם לא שוחחנו על מעורבותו בנושא גלעד או על

"המטרה הייתה להפגיש את גלעד עם אישיות ניטרלית, שתוכל להעביר מידע על מצבו. בחמאס הוחלט שאדבר עם אחד הבכירים. ערכנו שיחות יומיות והגענו למתווה של שמונה נקודות שהיו מקובלות על שני הצדדים"

ולוי 2010, אלפי אזרחים השתתפו בצעדה ההמונית למען שחרורו של גלעד שליט, חוצים את נתיבי איילון בואכה צומת בית הגן. ההולכים הגיפו שלטים וקראו לממשלה להגיע להסדר שיוביל לשחרורו, אולם אף אחד מהם לא שיער כי כמה מאות מטרים משם, במכון ההמטולוגי של בית החולים וולפסון, התקיים דו

שיח חשאי בנושא החייל החטוף. באותם ימים אושפז במכון ד"ר איאד אל-סאראג, פסיכיאטר מעזה הלוקה במיאלומה, שהעיד שנה לפני כן נגד ישראל בפני ועדת גולדסטון ובשל כך זכה לאמונם של בכירי חמאס. ידידות מיוחדת נרקמה בין אל-סאראג, המוכר כפעיל זכויות אדם, למנהל המכון באותם ימים, פרופ' אליעזר רחמילביץ. בין שיחותיהם על הטיפולים והסרטן, דיברו השניים גם על מבצע עופרת יצוקה ועל התקווה להידברות בין ישראל לפלסטינים. ביחד בהו נבחיל האנושי שניביט מהטלוויזיה, שבראשו צעדו הרוריו המיוזעים של שליט. באותו הרגע סובב פרופ' רחמילביץ את פניו לכיוונו של החולה העזתי ושאל בישירות אם הוא מסכים כי שניהם ינסו לפעול אצל מנהיגיהם כדי לקבל שביב של מידע על אודות מצבו של החייל השבוי.

"בשיחותינו התרשמתי שלא יאיד אכפת מהילדים של שני הצדדים ולכן הרשיתי לעצמי להעלות את הנושא", חושף לראשונה פרופ' רחמילביץ את הרגע שבו הפך לתקופה קצרה למי שלקח חלק בניסיון להביא לשחרורו של שליט. "המטרה הייתה להפגיש את גלעד עם אישיות ניטרלית, שתוכל להעביר להורים מידע על מצבו. כשאידא השיב בחיוב, פניתי ללשכת ראש הממשלה וקיבלתי הנחיות מהמתווך דאז, חגי הדס. במקביל, שוחח איאד עם מקורביו של אחד מג'עברי, יוזם החטיפה וסגנו של מורחמד דף. בחמאס הוחלט שאני אשוחח עם אחד הבכירים בארגון, שאיני מזכיר את שמו כדי לא לסכן אותו. הצלחנו להכין מתווה של שמונה נקודות, שהיו מקובלות על שני הצדדים".

לאילו הסכמות הגעתם?

"חמאס ביקש לשחרר 20 אסירות ביטחוניות תמורת ביקור אצל גלעד, וישראל הסכימה לכך. כשבחמאס התעקשו כי הם יקבעו גם מי יהיו האסירות, הודיעו לי שעבודתי הסתיימה ומכאן ימשיכו המתווך הגרמני והצלב האדום. סיפרתי לבכיר בחמאס כי שליחותי הגיעה לסופה, ומאז שמרנו על קשר טלפוני שנמשך עד היום. הבכיר מתן יחסית ברעותני לגבי ישראל, והתקווה של שנינו היא להיות מסוגלים להיפגש בעתיד אחד עם השני".

זו לא הפעם הראשונה שבה פרופ' רחמילביץ "ישן" עם האויב. הוא שהה כאורח בכירות במהלך מבצע שלום הגליל, מספק עדיין ייעוץ רפואי למשפחה ברובאי, ולאחרונה פרסם מחקר רפואי מעמיק ביחד עם שותפיו, שניים מהם לבנונים והשלישי איראני. קשריו מקבלים משמעות נוספת לאור העובדה כי פרופ' רחמילביץ הוא חבר בצוות של שלושה רופאים אישיים של ראש הממשלה, בנימין נתניהו, המתבקשים לפרסם דוח שנתי על מצבו הרפואי.

על אף תפקידיו המיוחדים, תגליתיו בנושא הסרטן ומחקריו המלומדים, יודע רחמילביץ כי תמיד יישאר בעיני הציבור אותו מנהל מחלקה לשעבר בבית החולים הדסה, שהפך לאיש הרע בפרשת דסי רבינוביץ, הנערה שלא קי-